

Metodika ošetřování včelstev v ČR – praktický dokument 2024–2026

Metodika ošetřování včelstev v České republice (praktická příručka)

Období: 2024–2026

Určeno pro: běžné včelaře, funkcionáře ZO, kočovníky

Cíl dokumentu: mít vše *podstatné v jednom místě* – co je povinné, co se změnilo a jak postupovat v praxi.

1. Základ metodiky – co ji tvoří

Metodika ošetřování včelstev v ČR vychází zejména z:

- Metodiky kontroly zdraví zvířat a nařízené vakcinace (MKZ) pro daný rok
- Metodických pokynů Státní veterinární správy (SVS)
- Veterinárního zákona a prováděcích vyhlášek

Každý rok platí **MKZ pro konkrétní kalendářní rok** – povinnosti se mohou měnit.

2. Praktický přehled povinností podle let

2.1 Varroáza (roztoč Varroa destructor)

	≡ Oblast	≡ 2024	≡ 2025	≡ 2026
1	Vyšetření zimní měli	Povinné	Povinné	Povinné
2	Povinné předjarní ošetření	Ano	Ano	Ne
3	Vazba výsledku → léčba	Automatická	Automatická	Zrušena
4	Monitoring během sezóny	Doporučený	Silně doporučený	Povinný
5	Letní/podzimní ošetření	Ano	Ano	Ano, cíleně
6	Vedení záznamů	Formální	Vyžadováno	Povinné

Výklad:

- Do roku 2025 převažoval *kalendářní systém léčení*.
- Od roku 2026 je klíčový **monitoring a rozhodování chovatele**.

2.2 Mor včelího plodu (MVP)

	≡ Situace	≡ 2024	≡ 2025	≡ 2026
1	Vyšetření při přesunu > 3 km	Ano	Ano	Ano
2	Ochranné pásmo	Ano	Ano	Ano
3	Typ vyšetření	Bakteriologie	Bakteriologie	Bakteriologie

MVP se zásadně nemění – dlouhodobě stabilní pravidla.

2.3 Hniloba včelího plodu (HVP) – zásadní změna v roce 2026

	≡ Situace	≡ 2024–2025	≡ 2026
1	Běžný chov bez přesunu	Nepovinné	Nepovinné
2	Ochranné pásmo	Povinné	Povinné
3	Přesun včelstev > 3 km	Nepovinné	Povinné v celé ČR
4	Metoda	—	PCR
5	Velikost směsného vzorku	—	Max. 10 včelstev

Praktický význam:

- Kočování a přesuny jsou od roku 2026 výrazně administrativně i finančně náročnější.

3. Přesuny a kočování – praktický návod (2026)

Při každém přesunu včel nebo včelstev nad 3 km musí mít včelař:

- ✓ vyšetření na mor včelího plodu
- ✓ vyšetření na hnilobu včelího plodu (PCR)
- ✓ platné výsledky v daném kalendářním roce

Bez splnění těchto podmínek **nesmí k přesunu dojít**.

4. Povinnosti chovatele – jak to správně dělat (od roku 2026)

Chovatel MUSÍ:

- provádět monitoring varroózy (spad, cukr, alkohol, otevřený plod)
- zasáhnout při zvýšeném napadení
- používat registrované veterinární léčivé přípravky
- vést záznamy o ošetření včelstev

Chovatel UŽ NEMUSÍ:

- provádět předjarní nátěr plodu automaticky
- léčit plošně bez ohledu na skutečný stav

Zásadní princip 2026:

Svoboda rozhodování = plná odpovědnost chovatele

5. Praktický checklist – rok 2026

- ✓ Zimní měl vyšetřena
- ✓ Monitoring varroázy během sezóny
- ✓ Letní/podzimní ošetření dle výsledků
- ✓ Záznamy o léčbě
- ✓ Při přesunu: MVP + HVP (PCR)

6. Stručné shrnutí vývoje metodiky

- 2024: kalendářní léčení, centrální řízení
- 2025: přechod, důraz na sledování
- 2026: individuální odpovědnost, monitoring, cílené zásahy

Poznámka

Tento dokument je určen jako **praktická pomůcka**. V případě mimořádných veterinárních opatření (MVO) mají **přednost rozhodnutí KVS**.

Dokument lze použít jako podklad pro ZO ČSV, školení nebo vlastní evidenci.